

1

2 **STANS UTSLIPPENE – IKKE UTVIKLINGEN**

3 Verden står overfor farlige klimaendringer på grunn av store, menneskeskapt utslipp av klimagasser.
4 FNs 1,5-gradersrapport viser alvoret vi står overfor og viktigheten av at ambisjonene i Paris-avtalen
5 skjerpes ytterligere.

6 Høyre vil skape et bærekraftig velferdssamfunn. En offensiv klimapolitikk er nødvendig for å skape
7 grønn bærekraft og for at Norge skal gjøre det vi kan for å unngå farlige klimaendringer. Høyre
8 bygger sin klimapolitikk på forvalteransvaret. Våre etterkommere skal kunne leve og høste av
9 naturressursene slik vi gjør.

10 Granavolden-plattformen er historiens grønneste regjeringsplattform. Den staker ut en retning for
11 klimapolitikken som Høyre må videreutvikle. Slik når vi våre forpliktelser om 45 prosent reduksjon i
12 ikke-kvotepliktig sektor innen 2030. Høyre er et fremtids- og teknologioptimistisk parti. Høyre vil ta i
13 bruk ny teknologi for å redusere klimagassutslipp og lokal forurensning i Norge og internasjonalt.

14

15 **Klimautfordringen ser ingen landegrenser**

16 Klimaendringene må løses gjennom internasjonalt samarbeid. EU har lenge vært en pådriver for
17 store kutt i utslippene av klimagasser. Med Høyre i regjering har Norges klimapolitikk blitt koblet
18 enda tettere til EU.

19 Norske utslipp deles inn i kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp. Kvotepliktige utslipp omfattes av
20 EUs felles kvotemarked, og gjelder typisk industrien. Antallet kvoter reduseres hele tiden, slik at
21 kostnaden ved å slippe ut gradvis øker. Høyre har vært en pådriver for et stramt kvotemarked. Fritt
22 omsettelige kvoter sikrer at det er de rimeligste klimatiltakene gjennomføres først, slik at
23 verdiskapingen samtidig blir størst mulig.

24 Ikke kvotepliktige utslipp, det meste utenom industrien, må reduseres kraftig fremover. Løsningen
25 med betyr at også noen av disse utslippene kan utveksles mellom landene. Det sikrer at utslippene
26 kan reduseres raskest mulig og med minst mulig velferdstap. Det er bra for klimaet og bra for
27 velferdssamfunnet. Høyre vil benytte slike mekanismer når det bidrar til raske utslippskutt og støtter
28 opp om det norske velferdssamfunnet.

29 Gjennom klimaløsningen med EU vil Norge få et utslippsbudsjett i ikke-kvotepliktig sektor. Dersom vi
30 kommer på etterskudd, vil det tapte måtte tas igjen. Med dette går norsk klimapolitikk inn i en ny
31 fase. Tidligere har det vært mange og uklare mål og lite målrettede virkemidler. Nå blir målene mer
32 offensive og oppfølgingen mer strukturert.

33

34 Oppfølging av de nye og offensive klimamålene vil kreve mer av alle. Alle sektorer må bidra om vi skal
35 lykkes med å nå klimamålene, også landbruk og fiskeri.

36 Det er viktig å opprettholde en bred tilslutning til klimapolitikken. Et tilbakeslag i støtten til
37 klimapolitikken, som vi har sett i enkelte land, vil være alvorlig for muligheten til å unngå farlige
38 klimaendringer. Høyre mener derfor at klimavirkemidlene må være strenge nok til å nå målene på en
39 effektiv, rettferdig og treffsikker måte, men ikke gripe unødvendig inn i folks hverdag, muligheten til
40 å skape verdier og arbeidsplasser eller evnen til å videreutvikle det norske velferdssamfunnet.

41

42 **En effektiv klimapolitikk**

43 Høyre vil prioritere tiltak i klimapolitikken som virker. Tiltak som gjennomføres skal gi mest mulig
44 klimaeffekt. Symboltiltak som ikke gir nødvendige utslippsreduksjoner skal nedprioriteres. Det skal
45 gjennomføres en avveining mellom kostnad for å gjennomføre klimatiltak og den klimaeffekten
46 tiltaket har.

47 Blant de mest effektive klimatiltakene er skatter og avgifter som setter en pris på utslippene. Det er i
48 tråd med prinsippet om at forurenser betaler. På den måten skapes det markeder for ny teknologi.
49 Etter at Høyre kom i regjering har bevilgningene til Enova blitt trappet kraftig opp. Samtidig bidrar
50 regjeringen til å utvikle lav- og nullutslippsløsninger ved å prioritere forskning og innovasjon. I tillegg
51 kan Norge skape og bruke grønn teknologi som kommer hele verden til gode.

52 Norge har tatt en internasjonal lederrolle i kampen mot marin forsøpling blant annet gjennom økt
53 bistand til de hardest rammede landene. Vårt neste store internasjonale klimaprojekt bør være en
54 lederrolle i kampen mot kullkraftverk. Norge må bidra til å bygge opp fornybare næringer i
55 utviklingsland, blant annet gjennom climateknologiutvikling i Norge.

56

57 **Grønn transport**

58 I dag står transportsektoren for om lag en fjerdedel av norske klimagassutslipp. Høyre mener det er
59 viktig å satse på et grønnere transportsystem som både gjør det enklere å velge miljøvennlig og som
60 får folk raskere og tryggere hjem. Grønn transport skal være billigere, mer tilgjengelig og mer
61 forutsigbar.

62 Gjennom Norges satsing på grønn transport har vi bidratt til en internasjonal elbil-revolusjon. På kort
63 tid har det skjedd en dramatisk endring. I februar 2019 var over 40 prosent av alle solgte personbiler
64 en nullutslippsbil. I tillegg var over 20 prosent hybridbiler. Norge har bidratt til at et nytt grønt
65 marked er skapt. Høyre erkjenner likevel at elbilen ikke er et alternativ for alle og at noen fortsatt må
66 benytte biler som går på fossilt drivstoff til et annet alternativ er tilgjengelig.

67 Høyre mener vi bør stille strengere krav til lokal forurensing fra skipsfarten og sørge for gode
68 betingelser for nullutslippsfartøy. Det er i dag ulike reguleringer av lokal forurensning nord og sør for
69 62. breddegrad. Høyre mener det er paradoksalt at noen av de mest sårbare områdene ikke
70 innlemmes i reguleringene.

71

72 **Høyre vil:**

- 73 • Holde fast ved målet om at alle nye personbiler må være utslippsfrie fra 2025, blant annet
74 gjennom å sikre tilstrekkelig ladekapasitet i hele landet.
- 75 • Sikre rask innføring av nytt bærekraftig avgiftssystem.
- 76 • Stimulere for mer bruk av hydrogen som drivstoff i transportsektoren.
- 77 • At fylkeskommunene skal stille krav i anbud om null- eller lavutslippsløsninger i
78 kollektivtrafikken.
- 79 • At kommunene som havneeier vurderer å åpne for å differensiere havneavgiftene for å gi
80 insentiver til økt bruk av landstrøm.
- 81 • Trappe opp omsetningspåbudet for biodrivstoff i luftfarten.
- 82 • Arbeide for like maritime svovelreguleringer nord for 62. breddegrad i tråd med
83 Sjøfartsdirektoratets anbefalinger.

- 84 • Arbeide for at Norge skal bli verdens internasjonale testsenter for el-fly.
- 85 • Videreutvikle Norges rolle som ledende aktør innenfor grønn skipsfart og forsterke relevante
- 86 virkemidler.
- 87 • Ha utslippsfrie havner innen 2030.
- 88 • Ha første utslippsfrie fly i innenlands trafikk innen 2025, og hele flåten innen 2040, i tråd med
- 89 Avinors planer.
- 90 • At elbilfordelene skal være til minst 2021, og at det fortsatt må være egne incentiver for å
- 91 velge elbil til et nytt bærekraftig avgiftssystem for bil er på plass.
- 92 • Fjerne elavgift for elbuss.
- 93 • Sikre at de nye regionene utvikler et godt kollektivsamarbeid i deres geografiske
- 94 virkeområder.
- 95 • Jobbe for å ha rutetrafikk på utslippsfrie hurtigbåter.
- 96

97 **Grønt og nyskapende næringsliv**

98 I fremtidens lavutslippssamfunn må vi lykkes med å kombinere verdiskaping med bærekraft i
99 produksjon og i forbruk av varer og tjenester. Norge har gode forutsetninger for å videreutvikle
100 høyverdiproduksjon basert på biologiske ressurser fra jordbruk, skogbruk, fiskeri og havbruk samt
101 industri, blant annet gjennom teknologioverføring fra andre næringer og satsing på biobaserte
102 produkter og tjenester. Bioenergi fra skogsråvarer gir for eksempel store muligheter for klimanøytralt
103 drivstoff til bilparken.

104

105 **Høyre vil:**

- 106 • Bygge ut offshore fornybar energiproduksjon i Norge.
- 107 • Vurdere hvordan økonomiske rammebetingelser kan innrettes for å stimulere til en
- 108 kommersiell havvindnæring i Norge, for eksempel gjennom Enova.
- 109 • Støtte Verdensbankens program for å sette voksende økonomier i stand til å komme i gang
- 110 med havvind.
- 111 • Sikre økt energisamarbeid med Europa.
- 112 • Styrke klimasats
- 113 • Arbeide for at kraftprodusentene oppgraderer eksisterende vannkraftverk.
- 114 • Tillate skånsom kraftutbygging i vernede vassdrag uten at det forringer verneverdiene.
- 115 • Oppdatere «kraft fra land»-studien fra 2008 og i den forbindelse vurdere å utvide
- 116 utredningskravet om kraft fra land til også å gjelde andre klimaløsninger.
- 117 • At Nysnø AS også skal kunne investere i utenlandske selskaper.
- 118 • Legge til rette for at havbruksnæringens flåter og arbeidsbåter kan benytte landstrøm eller
- 119 andre lav- og nullutslippsløsninger.
- 120 • Benytte EØS-midlene til å støtte forskning på og utvikling og bygging av fullskala anlegg for
- 121 fangst og lagring av CO₂ i Europa.
- 122 • Styrke satsingen på bioøkonomi.
- 123 • Bygge markeder for fornybare produkter innen materialer, plast og kjemikalier, gjennom
- 124 blant annet å benytte offentlig innkjøpsmakt.
- 125 • Ta i bruk handlingsrommet i lov om offentlige anskaffelser for å legge til rette for grønne og
- 126 innovative offentlige anskaffelser.

- 127 • Avbyråkratisere støtteordningene til solceller gjennom å fjerne avgiftene for private
128 forbrukere
129 • Arbeide for å innføre en felles nordisk returordning for drikke- og plastemballasje.
130

131 **Grønn forbrukermakt**

132 Vårt forbruk av varer og tjenester bidrar til miljøutfordringene vi står ovenfor. Politikere skal i minst
133 mulig grad styre den enkeltes forbruk, men for å nå klimamålene er vi avhengig av at forbrukere kan
134 gjøre bærekraftige og klimavennlige valg. Høyre ønsker en bærekraftig politikk for håndtering av
135 avfall, og grønne løsninger som gjør det mulig for forbrukerne å resirkulere avfallet.

136 **Høyre vil:**

- 137 • Videreutvikle mulighetene for utsortering av matavfall og annet organisk avfall fra
138 husholdninger, offentlige virksomheter og privat næringsliv. Kommunene må legge til rette
139 for bruks- og kostnadseffektive løsninger.
140 • Stille seg positiv til tiltak for å redusere matkasting innen dagligvarebransjen og
141 næringsmiddelindustrien.
142 • Vurdere ulike tiltak som forhindrer unødvendig bruk av plastemballasje, for eksempel
143 gjennom bransjesamarbeid med dagligvareforretningene.
144 • Ta initiativ i kommunene til etablering av fastmonterte griller i de store parkene, for å
145 redusere bruk av engangsgriller.
146 • Ta initiativ i kommunene til å arbeide for å bli plastfri kommune.
147 • Gjennomgå og fjerne unødvendige hindre i forvaltning og lovverk som forhindrer valg av
148 klimavennlige løsninger.
149 • Jobbe for at man på sikt forbyr bruk av mikroplast i renholds- og skjønnhetsprodukter .